

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชน
ในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

THE APPLICATION OF ROYAL SCIENCE IN DAILY LIFE OF
THE PEOPLE IN BAN HAET DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE

¹จักรี ศรีจารุเมธีญาณ และ ²ดาวฤดี ศรีษะเกษ

¹Chakkree Sricharumedhiyan and ²Daoruedee Srisaket

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ประเทศไทย

Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Thailand.

¹Chakkree_s@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 394 คน นำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ผลวิจัยพบว่า 1) การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) เมื่อพิจารณาการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ในแต่ละด้านพบว่า (1) ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) (2) ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) และ (4) ด้านเงื่อนไข

¹ อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

² อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) 2) ข้อเสนอแนะอื่นๆต่อการมีส่วนร่วมในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ดังนี้ (1) ด้านความพอประมาณ ควรปรับปรุงเรื่องของการยึดหลักพอเพียง รู้จักประมาณ อดออมใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล และควรจัดอบรมวางแผนการใช้จ่ายสิ่งของอย่างประหยัดรอบคอบให้แก่ชุมชน (2) ด้านความมีเหตุผล ควรปรับปรุงเรื่องของการควรมีการวางแผนการใช้จ่ายมีเหตุผลอย่างเหมาะสม มีเหตุผลรับฟังข้อเสนอแนะคนอื่น และอยากให้ทุกครัวเรือนปลูกพืชผักกินเองเพื่อลดค่าใช้จ่าย (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ควรปรับปรุงเรื่องของการจัดอบรมของชุมชนเพื่อเตรียมตัวพร้อมรับทุกสถานการณ์ ควรมีความอดทนต่อสิ่งล่อตาล้างหลายและอยากให้ฝึกทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย (4) ด้านเงื่อนไขความรู้ ควรส่งเสริมเรื่องของการจัดอบรม เพื่อให้มีความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์นำความรู้มาแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดและให้มีแหล่งศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน (5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ควรจัดอบรมปลูกฝังคนให้รู้จักคุณธรรมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และควรมีความซื่อสัตย์กับหน้าที่การงาน

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้; ศาสตร์พระราชา; ชีวิตประจำวัน

Abstract

This research included the following objectives: 1) to study the application of the Royal Science in the daily life of the people in Ban Haet District, Khon Kaen Province; and 2) to study the suggestions on the application of the Royal Science in the daily life of the people at Ban Haet District, Khon Kaen Province. A questionnaire was used in collecting the data from 394 respondents in Ban Haet District, Khon Kaen Province. The data were analyzed by the computer package and the statistics used were percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation (SD.). The results of this research were as follows. 1) The overall application of the Royal Science in daily life of the people in Ban Haet District, Khon Kaen Province was at a high level ($\bar{x} = 3.94$). When the application of the Royal Science in daily life of the people in Ban Haet District, Khon Kaen Province was considered by aspect, it was found as follows: modesty aspect was at a high level ($\bar{x} = 3.95$), rationality aspect was at a high level ($\bar{x} = 3.95$), self-immunity aspect was at a high level ($\bar{x} = 3.76$), knowledge aspect was at a high level ($\bar{x} = 3.92$), and morality aspect was at a high level ($\bar{x} = 4.12$). 2) Suggestions for the participation in the application of the Royal Science in the daily life of the people in Ban Haet District, Khon Kaen Province were as follows. (1) Modesty aspect, the people should improve themselves towards the principle of sufficiency, savings and reasonable expenses. People in the community

should be trained in economical expense planning. (2) Rationality aspect, the people should have a rational expense planning, be reasonable and open for suggestions of others, plant vegetables for consuming in the family and minimizing the expense. (3) Self-immunity aspect, there should be community training in preparation for changes of all situations. The people should be tolerant towards all temptations and they should be trained in preparing income and expenditure accounts. (4) Knowledge condition, there should be trainings to equip knowledge among the people in order to apply for the benefit of the people, find solutions right to the problems, and provide sufficiency economy learning sources. (5) Morality condition, the people should be trained and cultivated in morality, magnanimity and honesty towards their work.

Keywords : Application, Royal Science, Daily Life

บทนำ

เศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลกในไตรมาสแรกของปี 2562 ขยายตัวในเกณฑ์ต่ำและชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องจากครึ่งหลังของปี 2561 ตามการดำเนินมาตรการเพื่อปรับสมดุลโครงสร้างเศรษฐกิจจีน การเพิ่มขึ้นของมาตรการกีดกันทางการค้าท่ามกลางความไม่แน่นอนของผลการเจรจาการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา รวมทั้งความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงสำคัญๆ ในระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก เงื่อนไขทางการคลัง รวมทั้งผลกระทบจากการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของประเทศต่างๆ ในช่วงก่อนหน้านี้ ประกอบกับปัจจัยชั่วคราวจากการปรับมาตรฐานไอเสียรถยนต์ ในช่วงก่อนหน้านี้ เงื่อนไขดังกล่าวส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวในเกณฑ์ต่ำต่อเนื่องจากไตรมาสสุดท้ายของปี 2561 ในขณะที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่กลุ่มประเทศอาเซียน และประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญอื่น ๆ ชะลอตัวลงอย่างเป็นวงกว้าง ตามการชะลอตัวและปรับตัวลดลงของมูลค่าการส่งออกในหลายๆ ประเทศ การขยายตัวเร่งขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของแรงขับเคลื่อนจากการส่งออกสุทธิซึ่งเกิดจากการชะลอตัวของการนำเข้าและการขยายตัวเร่งขึ้นของการใช้จ่ายภาครัฐหลังจากการปิดทำการของหน่วยงานของรัฐสิ้นสุดลง ในขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐครัวเรือนยังขยายตัวอยู่ในระดับใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนหน้านี้ และการลงทุนในหมวดการก่อสร้าง หมวดเครื่องมือเครื่องจักร และหมวดผลิตภัณฑ์ทรัพยากรสิ้นทางปัญญา ชะลอตัวลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

เศรษฐกิจไทยขยายตัวในแนวโน้มที่ถดถอยลงตลอดช่วงสิบปีที่ผ่านมาปีที่แล้วเศรษฐกิจขยายตัวที่ร้อยละ 0.9 ต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน สิ่งนี้ตัวเลขเหล่านี้พยายามบอกก็คือ โมเดลการเติบโตของเศรษฐกิจไทย ตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษ 1980 ที่พึ่งอุตสาหกรรมส่งออกที่ใช้แรงงานถูกและการลงทุนภาครัฐในโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจุบันอาจไม่สามารถ

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้อีกต่อไป เหตุผลก็คือต้นทุนแรงงานในประเทศได้สูงขึ้นมาก ขณะที่การปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตในภาคเอกชน โดยใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยก็ไม่เกิดขึ้น ผลก็คือผลิตภาพของเศรษฐกิจที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนที่มีอยู่ลดต่ำลง ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของประเทศลดลง ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจชัดเจนหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลก ปี ค.ศ. 2008 เมื่อเศรษฐกิจโลกทรุดตัวรุนแรง ลดความต้องการซื้อสินค้าไทยในต่างประเทศ การส่งออกจึงไม่ขยายตัว บวกกับภาครัฐเองก็ไม่ขยายการลงทุน ผลก็คือโมเดลการเติบโตของเศรษฐกิจไม่มีตัวขับเคลื่อน (บัณฑิต นิถาวร, 2562)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เนื่องจากเป็นฐานรากทาง เศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าจะเป็นเศรษฐศาสตร์กระแสรองก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี ประชากร 1 ใน 3 ของประเทศ และเป็นภูมิภาคที่มีสัดส่วนของคนจนมากที่สุดของประเทศ มีรายได้ เฉลี่ยต่อคนต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเท่ากับ 1,316 บาทต่อเดือน และมีสัดส่วนของจำนวนคนจนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 13.05 ของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนให้ดำเนินไปในทางสายกลางของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา การบริหารประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อนำมาซึ่งความเจริญเป็นสิ่งที่ทุกสังคมปรารถนา และพยายามหาหนทางไปสู่เป้าหมายด้วยวิธีการต่างๆ ตามระบบความคิด ความเชื่อ และกำหนดอุดมการณ์ เป้าหมาย นโยบาย และกลยุทธ์การพัฒนาที่มีผลสืบเนื่องไปถึงวิถีการดำรงชีวิตต่าง ๆ ของคนในสังคม

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ในการนำการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ได้วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 26,220 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2561) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ 394 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม 2) ด้านความพอประมาณ 3) ด้านความมีเหตุผล 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ และ 5) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:80)

3.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ เชิงบรรยายเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปผู้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์แบบสอบถามการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายข้อรายด้านและโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบความเรียงและพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.94 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.12$) ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 3.95$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.95$) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 3.92$) และ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ($\bar{X} = 3.76$)

1.1 ด้านความพอประมาณ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เลือกลงกินของใช้ที่มีราคาเหมาะสมกับฐานะทางการเงินของตน ท่านมีความระมัดระวังและวางแผนการใช้จ่ายของท่านอย่างรอบคอบ ท่านได้มีการกำกับตัวเองในการใช้จ่ายโดยการประหยัด ตัดทอน ค่าใช้จ่ายทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต ท่านมีการเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายให้เพียงพอ มีการปลูกผักพืชผักสวนครัว ผลไม้ หรือเลี้ยงสัตว์ไว้ สำหรับเป็นอาหารของครอบครัว ท่านและครอบครัวไม่พยายาม กอหนีสิน

1.2 ด้านความมีเหตุผล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือก่อนใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าท่านคิดไตร่ตรองโดยคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดในสินค้านั้น ท่านคำนึงถึงเหตุและผลของปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งหมด ก่อนกระทำการสิ่งใด ท่านใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและรู้คุณค่าอย่างสม่ำเสมอ ท่านพิจารณาทางเลือกในการกิน การใช้และการอยู่ที่เหมาะสมและดีที่สุด ตัดสินใจใช้จ่ายในระดับที่พอเพียง อย่างมีเหตุผล ท่านใช้เหตุผลในการพิจารณาและแก้ไขปัญหา ด้วยความรอบคอบ

1.3 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40 – 4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ท่านมีการวางแผนระยะยาวเพื่อเตรียมรับกับเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง ท่านทำการต่างๆ โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และพึ่งพาตนเอง ท่านสามารถอดกลั้นต่อสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา ท่านใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ที่ได้รับเพื่อเหลือเงินออมไว้ใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ท่านวิเคราะห์บัญชีรายรับ/รายจ่าย เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง ท่านมีการทำรายรับ/รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40-4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ท่านเรียนรู้จากคนที่ประสบความสำเร็จแล้ว นำมาปรับใช้กับชีวิตของท่าน ท่านนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการวางแผนการใช้จ่าย และการดำเนินชีวิต ท่านสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ท่านนำความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ ท่านสามารถนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อ ประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต ท่านศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพอยู่เสมอ

1.5 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00 คือ ท่านปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีละเว้นสิ่งชั่ว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40-4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ท่านยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ในการดำเนินชีวิตท่านมีความอดทน มีความเพียรในการดำรงชีวิต มีการแบ่งปันให้กับบุคคลอื่นในสิ่งที่สามารถทำได้ ท่านยึดหลักสายกลางในการดำเนินชีวิต ท่านขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ต่อการประเมิน

2.1 ด้านความพอประมาณ ควรยึดหลักพอเพียงรู้จักประมาณความจำเป็นและอดออมใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ร้อยละ 3.29 ควรจัดอบรมวางแผนการใช้จ่ายสิ่งของอย่างประหยัดรอบคอบ ร้อยละ 2.35

2.2 ด้านความมีเหตุผล ควรมีการวางแผนการใช้จ่ายมีเหตุผลอย่างเหมาะสม ร้อยละ 4.05 มีเหตุผลรับฟังข้อเสนอแนะคนอื่น ร้อยละ 1.01 อยากให้ทุกคนรู้เรื่องปลูกพืชผักกินเองเพื่อลดค่าใช้จ่าย ร้อยละ 0.50

2.2 ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีการจัดอบรมของชุมชนเพื่อเตรียมตัวพร้อมรับทุกสถานการณ์ ร้อยละ 3.29 ควรมีความอดทนต่อสิ่งล่อตาล้างหลาย ร้อยละ 0.75 อยากให้ฝึกทำรายรับ/รายจ่าย ให้มีการวางแผนการใช้จ่าย ร้อยละ 0.75

2.3 ด้านเงื่อนไขความรู้ จัดอบรมบ่อยๆ เพื่อให้มีความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ 3.54 นำความรู้มาแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด ร้อยละ 1.26 ให้มีแหล่งศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน ร้อยละ 0.75

2.4 ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จัดอบรมปลูกฝังคนให้รู้จักคุณธรรม/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ร้อยละ 4.05 ควรมีความซื่อสัตย์กับหน้าที่การงาน ร้อยละ 1.01

อภิปรายผล

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชานในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านความพอประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.95 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีการเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายให้เพียงพอ และครอบครัวไม่พยายามกอบโกยสิน มีความระมัดระวังและวางแผนการใช้จ่ายของอย่างรอบคอบ ได้มีการกำกับตัวเองในการใช้จ่ายโดยการประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิต มีการปลูกผักพืชผักสวนครัว ผลไม้หรือเลี้ยงสัตว์ไว้สำหรับเป็นอาหารของครอบครัว เลือกของกินของใช้ที่มีราคาเหมาะสมกับฐานะทางการเงินของตน ซึ่งสอดคล้องกับภูลิษฐ์ ชันติกุล (2555: 157) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครัวเรือนขอประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวกับการประหยัด เช่น การปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเสมอเมื่อออกจากบ้านหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ ส่วนการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับเห็นด้วยกับคำว่า “พอ” ที่เป็นการพัฒนาตนเอง ไม่เบียดเบียนและพึงพอใจในชีวิตที่พอเพียง ซึ่งจะประยุกต์ใช้กับตนและสมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ประชาชนจะเน้นย้ำเกี่ยวกับเศรษฐกิจในคำว่า “ประหยัด” เป็นคำหลัก และส่วนใหญ่จะพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน เพียงดำรงตนอย่างไม่ฟุ่มเฟือยใช้สิ่งของให้คุ้มค่า

2. ด้านความมีเหตุผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.95 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ก่อนใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าท่านคิดไตร่ตรองโดยคำนึงถึงความประหยัด ความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุดในสินค้านั้น ท่านคำนึงถึงเหตุและผลของปัจจัยสิ่งแวดล้อมทั้งหมดก่อนกระทำการสิ่งใด ท่านใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและรู้คุณค่าอย่างสม่ำเสมอ ท่านพิจารณาทางเลือกในการกิน การใช้และการอยู่ที่มีเหมาะสมและดีที่สุด ตัดสินใจใช้จ่ายในระดับที่พอเพียง อย่างมีเหตุผล ท่านใช้เหตุผลในการพิจารณาและแก้ไขปัญหา ด้วยความรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับศรีวิชัย สุระชาติ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านจั่ว ผลการวิจัยพบว่า 1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ความรับผิดชอบในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่อาศัย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป 2. ประชาชนชุมชนบ้านจั่วได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการ

ดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตามลำดับ 3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนชุมชนบ้านจัวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และความรับผิดชอบในครอบครัวต่างกัมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.76 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีการวางแผนระยะยาวเพื่อเตรียมรับกับเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง ทานทำการต่างๆ โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และพึ่งพาตนเอง สามารถอดกลั้นต่อสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา ใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ที่ได้รับเพื่อเหลือเงินออมไว้ใช้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น วิเคราะห์บัญชีรายรับ/รายจ่าย เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง มีการทำรายรับ/รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ดาราวรรณ พรหมกลัป (2551: 74-75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตัวอย่าง อำเภอบัว จังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ครั้วเรือน มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครั้วเรือน และครั้วเรือนมีแผนชีวิตหรือแผนครอบครัว เช่น มีการวางแผนใช้จ่ายเงินในแต่ละเดือน มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครั้วเรือนนั้นเป็นกลวิธีหรือเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ในสถานการณ์ทางการเงินของครอบครัวหรือของตนเอง แต่ในทางปฏิบัติประชาชนมักจะเห็นว่าการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครั้วเรือนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น เป็นสิ่งที่ยุ่งยากหรือไม่มีเวลาที่จะมาทำในเรื่องเล็กน้อยเหล่านี้จึงมองข้ามความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครั้วเรือน

4. ด้านเงื่อนไขความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.92 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น เรียนรู้จากคนที่ประสบความสำเร็จแล้ว นำมาปรับใช้กับชีวิต นำความรู้ที่ได้มาใช้ในการวางแผนการใช้จ่าย และการดำเนินชีวิต สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นำความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่เสมอ สามารถนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนในการดำเนินชีวิต ศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกมลรัตน์ ลันไธสง (2562 :52) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับ การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (2) คุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.12 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.20-5.00 คือ ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีละเว้นสิ่งชั่ว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.40-4.19 เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ในการดำเนินชีวิต มีความอดทน มีความเพียรในการดำรงชีวิต มีการแบ่งปันให้กับบุคคลอื่นในสิ่งที่สามารถทำได้ ยึดหลักสายกลางในการดำเนินชีวิต ขยันมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสิริรัตน์ สังสุทธิ (2558:173) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ ส่งผลต่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในชีวิตประจำวันของประชาชนในเขตอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ด้านความพอประมาณ ควรปรับปรุงเรื่องของการยึดหลักพอเพียง รู้จักประมาณ อดออมใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล และควรจัดอบรมวางแผนการใช้จ่ายสิ่งของอย่างประหยัดรอบคอบให้แก่ชุมชน 2) ด้านความมีเหตุผล ควรปรับปรุงเรื่องของการควมมีการวางแผนการใช้จ่ายมีเหตุผลอย่างเหมาะสม มีเหตุผลรับฟังข้อเสนอแนะคนอื่น และอยากให้ทุกครัวเรือนปลูกพืชผักกินเองเพื่อลดค่าใช้จ่าย 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ควรปรับปรุงเรื่องของการจัดอบรมของชุมชนเพื่อเตรียมตัวพร้อมรับทุกสถานการณ์ ควรมีความอดทนต่อสิ่งล่อตาทั้งหลาย และอยากให้ฝึกทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย 4) ด้านเงื่อนไขความรู้ ควรส่งเสริมเรื่องของการจัดอบรม เพื่อให้มีความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์นำความรู้มา

แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด และให้มีแหล่งศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ควรจัดอบรมปลูกฝังคนให้รู้จักคุณธรรม/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และควรมีความซื่อสัตย์กับหน้าที่การงาน

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ ล้นไธสง. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. รายงานการวิจัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สิริรัตน์ สังสุทธิ. (2558). *การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความ พร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี*. รายงานการวิจัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ดาราวรรณ พรหมกัลป์. (2551). *การศึกษาผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตัวอย่างอำเภอบัว จังหวัดน่าน*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ศรวิชัย สุระชาติ. (2561). *การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านจิว*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2555). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครัวเรือนขอประชาชนในเขตอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร*. รายงานการวิจัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). “รายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย ปี 2553”. 20 กรกฎาคม 2562. <<http://www.nesdb.go.th>>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). “ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสหนึ่งปี 2562 และแนวโน้มปี 2562”. (20 กรกฎาคม 2562). <https://www.nesdb.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=8886>
- บัณฑิต นิจถาวร (2562). “ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ”. 19 ตุลาคม 2558. (20 กรกฎาคม 2562). <<https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/635870>>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2562). “รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ 2561”. (2561). 16 ตุลาคม .2562 <<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>>
- Taro Yamane. (1967). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York : Harper & row.

